

Efterat det var gjenoptaget, gik man til det første Nummer paa Dagsordenen: Folkethingsmændene for Solbel Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) indbringe Forslag til Lov om nogle Forandringer i Fæstelovgivningen.

Tscherning: Det ærede Thing vil erindre, at der i en Række af Aar gennem dette Thing har været gjort Bestræbelser for ved Afløsning at faae ordnet Fæsteforholdet, denne egne Art af Forpagtning, om man vil, eller Brugscontract om en stor Deel af Fordegodsjet her i Landet, som har sin Oprindelse fra en Tid, der med Hensyn til Eiendomsbesiddelse og Standsstilling var høist forskjellig fra den nuværende, som i mangfoldige Henseender ikke passer paa den nuværende Tid, og som under enhver Omstændighed har den Egenstaf, hvilket er erkjendt af Regjeringen selv, at den i flere Henseender maa betragtes som en Hazardcontract, som et Ruffespil. Men Afløsningen af dette Fæstegods har mødt Modstand fra flere Sider og har heller ikke fundet Anklang hos Regjeringen. Mange Mænd have gjort Modstand imod Afløsningen i Bondealmuens Interesse, idet de have været af den Formening, at Bondealmuen bedre sikkes ved at kunne blive ved Fæstestederne og under Fæstelovgivningen end ved en Afløsning. Dette velvillige Sindelag mod Bondealmuen støtter dette Forslag sig til; jeg ventet deri at finde en stor Understøttelse hos alle de Mænd, som have været mod Afløsningen, for at Bondealmuen ikke skulde komme til at lide under de Under, som man meente, Afløsningen vilde medføre. Det kan jo ikke mangle, at de Mænd, som have haft og have en saadan Interesse for Bondealmuens sande Vel og Vel, ogsaa vilde være beredte til at gjøre hvad der staar i deres Magt for at faae de Bestemmelser bort fra den nuværende Fæstelovgivning, som deels indeholde Spiren til dette uheldige Ruffespil, og deels indeholde Spiren til Forhold, der ere skadelige for Sædeligheden. Jeg siger, at jeg ikke kan troe Andet, end at de Mænd, der have haft en saa alvorlig Interesse for Bondealmuen, at de især af den

nevnte Grund have modsat sig Fæsteafsløsningsloven, vilde skjænke en Lov, der har det Formaal som den, jeg nu har den Ære at indbringe, deres alvorligste Understøttelse; det er jo godt muligt, at de kunne ønske Forandringer i Forslaget, men selve Grundsætningerne deri maae de vist give Medhold. Forslaget er en Fortfættelse af den nuværende Lovgivning, denne rettet og forbedret i sine væsentligste Punkter. De Herrer, som have været længere tilstede i denne Forsamling, vilde erindre, at tidlig, da der var Tale om at faae Fæsteforholdet ordnet gennem Lovgivningen, og man fra mange Sider ønskede at see det afløst, d. v. s. at komme til Udsiklingen af Fæstelovgivningen til dens sidste Conseqvens, som er den, der er givet i den tidligere Lovgivning, at staffe Brugerne til at blive Besiddere, det være sig enten ved et Kjøb til virkelig Eiendom eller ved Overdragelse til Arvefæste paa sikke og passende Vilkaar — jeg siger, dengang gjorde jeg allerede opmærksom paa, at saalænge Fæstelovgivningen vedblev at bestaae som et Ruffespil, hvor Fordelen laae overveitende paa den ene Side, nemlig hos Godsbesidderne, vilde det være vanskeligt at gjøre det begribeligt, at Afløsningen af Fæstelovgivningen var den billigste Maade, hvorpaa man kunde fyldestgjøre alle Fordringer og opfylde de Grundprinciper, der vare nedlagte i den tidligere Lovgivning. Jeg gjorde allerede dengang opmærksom paa, at de Fleste vilde antage, at man gjorde et Spring, og for at undgaae det, for at gjøre det klart, at man gik den jævne og simple Gang, tænkte jeg allerede dengang paa, at forelægge et Lovforslag til en Forbedring af Fæstelovgivningen. Jeg lod ogsaa omdele et saadant Lovforslag her i Thinget, men tog det tilbage igjen, da jeg fra en anden Side blev opfordret dertil, og der blev indbragt et Forslag til igjennem Afløsningen af Fæstevæsenet at naae et fuldstændigere Maal i samme Retning, nemlig paa en til Tidsomstændighederne svarende Maade at udsondre Jorddrotter og Fæstebrugere fra hverandre. Det Lovudkast til Afløsning af Fæsteforholdet, som traadte istedet for det Forslag, jeg troede var det naturlige at begynde med, har i en Række af Aar bevæget sig gennem dette Thing og tilsidst fundet en